

Ved Folketingsmanden for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen) er modtaget et Andragende fra Privatskolens fagordnede Lærerforening om, at der af Statskassen for Finansaaret 1908—09 maa blive ydet et Tilskud paa 25,000 Kr. til de private Skoler paa Frederiksberg.

Andragendet, hvoraf trykte Eksemplarer ville blive omdelte, vil blive tilstillet Finansudvalget.

Udenfor Dagsordenen har Indenrigsministeren Ordet for at fremsætte det nu anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Det Forslag, jeg har den Ære at fremsætte for det høje Ting, Forslag til Lov om Styrelsen af Kolonierne i Grønland m. m., er det første Forslag af denne Art, der fremsættes for den danske Rigsdag, idet Grønland hidtil udelukkende har været styret ved kongelige Resolutioner og Bestemmelser af ministeriel Art, uden at der har været Grænse derfor ved særlige Love. Ved dette Forslag foreslaas der imidlertid saadanne Grænser. Naturligvis kan der dog i et Lovforslag af denne Art ikke træffes meget indgaaende og bestemte Regler for hvert enkelt Tilfælde, meget maa være overladt til Administrationen og til Bestemmelser efter nærmere Forhandling med Grønlændernes egne Raad, som det er Tanken ved denne Lov dels at oprette, dels at udvide.

Om Sagens Historie skal jeg henvise til de udførlige Bemærkninger, hvormed Forslaget ledsages. Jeg skal kun dvæle ved Forslagets to Hovedformaal. Det første og væsentligste Formaal er at udvide Befolkningens Deltagelse i Landets Styrelse og at fastsætte Formen for Statens Tilsyn og Administration. Man foreslaar at dele de nuværende Kolonidistrikter i Kommuner, et Handelssted med tilhørende Boplads, og det foreslaas at oprette særlige Raad for disse Kommuner, saaledes at de nuværende Forstanderskabsdistrikter ophæves. De nuværende Forstanderskaber bestaa dels af danske, nemlig en Række Embedsmænd, og dels af indfødte, saa at hvert Underdistrikt i Kolonidistriktet er repræsenteret i Forstanderskabet. Præsten er født Formand i disse Forstanderskaber. Nu foreslaas det altsaa at ophæve disse Forstanderskaber og i Stedet gaa over til Kommuneraad. Det vil frembyde betydelige Fordele. Man kan let tænke sig, at naar et saa stort Distrikt, som her er Tale om, et Kolonidistrikt, bliver delt i mindre Dele,

vil Varetagelsen af de kommunale Opgaver i al Almindelighed lettes. Men dernæst har man i Grønland indenfor de kommunale Opgaver den Opgave at fordele det tiloversblevne af Handelsafgiften mellem Stedets Erhververe, og det er en stadig Kilde til Utilfredshed, at det tiloversblevne skal fordeles indenfor hele Kolonidistriktet og ikke i højere Grad kan komme de stedlige Erhververe til gode. Ogsaa af den Grund anser jeg det derfor for nyttigt at gaa over til at dele Kolonidistrikterne i Kommuner. Fremdeles er der i Grønland som herhjemme og trindt om i Verden det Forhold, at Befolkningen til Tider flytter for stærkt ind til Byerne. Her er det ikke store Byer, der er Tale om, men det er Kolonistederne, og jeg tror, at den foreslaaede Fremgangsmaade vil være heldig til at forebygge den til Tider for stærke Tilstrømning til disse Kolonisteder.

Jeg anser det endelig for nødvendigt at gaa til denne Deling, naar man, som her foreslaas, skal ind paa at lægge Styrelsen af de kommunale Anliggender i Befolkningens egen Haand. Naturligvis maa denne Styrelse ligesom her i Danmark drives under effektivt Statstilsyn. Gennem Forstanderskaberne, saaledes som de nu ere, have Grønlænderne alt haft Lejlighed til deltagelse i en Række af disse Opgaver. De have enten været med til at varetage eller ogsaa selv varetaget Fattighjælpens Uddelelse, de have forestaaet den Repartition, jeg før omtalte, Fordelingen mellem Erhververne, Ordenens Opretholdelse og andre Forhold, som i Grønland ere af kommunal Karakter. Jeg anser Tidspunktet for nu at være kommet til at aabne Befolkningen Adgang til efterhaanden selv at varetage de kommunale Anliggender. Imidlertid vil en Overgangstid være nødvendig her, og der er derfor en Bestemmelse om, at Indenrigsministeren kan udnævne Danske, der dog mindst skulle have boet en Del Aar i Grønland, til Medlemmer af disse Kommuneraad, men aldrig mere end $\frac{1}{3}$ af det samlede Medlemsantal. Nu ere, som jeg før sagde, Embedsmændene selvskrevne Medlemmer af Forstanderskaberne, og Præsten er født Formand. I Bestemmelsen her tages der intet Hensyn til de forskellige Stillinger, men det er Mening, hvor det maatte vise sig heldigt og nødvendigt, at tage uden Hensyn altsaa til gejstlige eller verdslige Stillinger de Mænd, som maatte antages at have særligt Kendskab til Befolkningen og særlig Lyst til at have med dette Arbejde at gøre. Jeg skal straks